

Samferdselsdepartementet

Oslo, 14. desember 2007

HØRINGSUTTALELSE FRA DATAFORENINGEN

Forslag til forskrift om mobilregulert sone

I Norge har mobiltelefoni utviklet seg til å bli landets mest benyttede e-kom nett for taletelefoni. Mobilnettene benyttes i tillegg til en rekke tjenester, som datakommunikasjon, alarmoverføring, vakttjenester e.t.c.

Det er derfor grunn til å slå fast at mobilnettene er av svært stor betydning for at viktige samfunnsfunksjoner skal kunne fungere. På mange områder har mobilnettene betydelig større viktighet enn fasttelefoni. Mange virksomheter og privatpersoner har forlatt fasttelefoni til fordel for mobiltelefoni.

Som kjent er mobiltelefoni basert på elektromagnetiske bølger i atmosfæren. Rekkevidden til sendere for mobiltelefoni vil derfor avhenge av bl.a. fri sikt, atmosfæriske forhold, terrengmessige forhold o.s.v. Avstenging eller jamming av deler av mobilnettet vil i beste fall oppleves som en kapasitetsreduksjon, i mange tilfeller vil dekningen bortfalle. Dersom det benyttes signaler til effektivt å forstyrre normal mobiltrafikk, vil rekkevidden av disse forstyrrelsene vanskelig kunne begrenses til de områder de er bestemt for.

I vårt samfunn mener vi det skal svært sterke grunner til å begrense bruken av mobiltelefoni der sluttbrukere får innskrenket sin mulighet til å utnytte mobile tjenester (med sluttbruker menes her tredjepart, ikke brukere som ønskes rammet av tiltakene). Mobilregulerte soner må derfor bare benyttes dersom det kan godgjøres at det ikke har negative konsekvenser for mobiltrafikk knyttet til normal og lovlig virksomhet, eller i nødsfall hvor svært betydelige samfunnsinteresser står på spill.

Det må legges meget strenge restriksjoner på bruk av mobilregulerte soner. Tillatelse til å sette i gang slike tiltak må, i hvert enkelt tilfelle, tilligge et overordnet organ som kan veie fordeler og skadevirkninger opp mot hverandre. Det bør derfor ikke delegeres til politiet eller forsvaret (i fredstid), men til f.eks. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

I den sammenheng er det vanskelig å se at f.eks. øvingsvirksomhet i Forsvaret kan legitimere mobilregulerte soner som kan gå ut over sluttbrukere.

Kommentarer til de enkelte paragrafene i Forskriften:

§3, 2.ledd. Bruk av jamming i befolkede områder vil neppe kunne begrenses slik at den ikke påvirker allmenn bruk av mobilnettene. Det er derfor en metode det må stille særdeles strenge krav til bruk av.

§3, 3.ledd. Identitetsfanger. Bruk av dette må underlegges Datatilsynets kontroll, slik at det ikke kan mistenkes misbruk av data som fanges opp.

DEN NORSKE DATAFORENING HOVEDKONTORET

Postadresse: Postboks 8874

Youngstorget 0028 Oslo

Kontoradresse: Møllergaten 24, 0179 Oslo

Telefon: 22 36 48 80 Telefaks: 22 36 37 01

E-post: post@dataforeningen.no

Web: www.dataforeningen.no

Organisasjonsnr. NO 871549842

Bankgiro: 6069.05.18964

§ 5. Dersom det skal opprettes mobilregulerte soner, må dette skje uten at sluttbrukers tilgang til mobile tjenester svekkes eller forstyrres. I den forbindelse, mener vi fullmakten er for vid slik det er fremstilt i Merknadene. Derfor bør et overordnet organ, for eksempel Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap vurdere om inngrep i mobiltrafikken for allmennheten er et tjenelig middel i forhold til ulempene.

Det er også viktig å være oppmerksom på at enkelte alarmsystemer basert på mobilkommunikasjon kan bli slått ut.

§6. Samme kommentar som for §5. Vi har dessuten vanskelig for å forstå at det for Forsvarets øvingsvirksomhet er nødvendig med mobilregulerte soner.

§7. Vi forutsetter at det ikke gis tillatelser som kan forstyrre vanlig sivil mobiltrafikk utenfor fengslene. Det antas at det finnes tekniske løsninger (effektiv elektromagnetisk skjerming) som begrenser virkningen til fengslets område uten at det får virkning på utsiden, der det er naturlig at sluttbrukere oppholder seg.

§8, 1. ledd. Den fullmakten som omtales i Merknadene synes svært vid. Det antas at Politiet etterforsker en rekke saker innenfor dette området hvert år, slik at uttrykk som "minst mulig" og "få og kortvarige kommunikasjonsavbrudd" vel neppe gir særlig klare retningslinjer. Vi mener disse formuleringene må innskjerpes og anvendelse prøves i et overordnet organ, for eksempel ved en rettsavgjørelse i likhet med for eksempel husundersøkelse.

Vi har ikke ytterligere kommentarer til øvrige paragrafer.

Med vennlig hilsen
DEN NORSKE DATAFORENING
Jostein Torp (sign)
Leder av Telepolitisk Utvalg